

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

VAGA
KNYGYNŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Media
traffic
TV VIEŠAJAM TRANSPORTE

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Tarp tikrovės ir sapnų.

Kompozitoriaus Giedriaus Kuprevičiaus 80-mečiui

**LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS
ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

Solistas **JAVIER COMESAÑA BARRERA**
(smuikas, Ispanija)

Dirigentas **MODESTAS PITRĖNAS**

2024 m. gruodžio 6 d.,
Kauno valstybinė filharmonija
2024 m. gruodžio 7 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA:

I

GIEDRIUS KUPREVIČIUS (g. 1944)

„Simfonija be FP“ (Sonatos Nr. 2 fortepijonui orkestrinė versija)

„Idėjos“

„Darbas“

„Rezultatai“

Koncertas smuikui ir orkestrui „Keturi barono Miunhauzeno sapnai“ (premjera Lietuvoje)

„Paryčiais“

„Po skanių pietų“

„Snūduriuojant“

„Gilioj naktį“

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS

Solistas JAVIER COMESAÑA BARRERA
(smuikas)

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

II

EINOJUHANI RAUTAVAARA (1928–2016)

„Cantus arcticus“ (Koncertas paukščiams ir orkestrui), op. 61

„The Bog“ („Pelkė“)

„Melancholy“ („Liūdesys“)

„Swans Migrating“ („Migruojančios gūlbės“)

EDVARD GRIEG (1843–1907)

Siutų iš muzikos dramai „Peras Giuntas“ fragmentai:

„Ingridos rauda“, „Pero Giunto sugrįžimas“, „Solveigos daina“ (iš siuitos Nr. 2, op. 55);

„Rytas“, „Ozės mirtis“, „Kalnų karaliaus oloje“ (iš siuitos Nr. 1, op. 46)

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Nacionalinės, Vyriausybės bei kitų svarbių premijų laureatas, įvairiapusė asmenybė, kompozitorius, pedagogas, eseistas ir polemistas **GIEDRIUS KUPREVIČIUS** šiemet mini 80 metų sukaktį. Šia proga įvairiose Lietuvos salėse vyksta ir daug dėmesio sulaukia jo kūrybos koncertai. Kūrybinėje kompozitoriaus biografijoje yra buvę nemažai įdomių posūkių: 1980–1987 m. jis įkūrė Kauno muzikinio teatro elektroninės muzikos grupę „Argo“, nuo 1957 m. nuolat skambina Kauno karilionu, o 1998 m. paskirtas vyriausiuoju Kauno

miesto varpininku. 1990–1999 m. G. Kuprevičius dėstė Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultete, 2000 m. paskirtas KTU Humanitarinių mokslų fakulteto dekanu, jo iniciatyva 2001 m. šiame universitete atidarytas Garso ir vaizdo technologijų centras, veikia Kompiuterinės muzikos klubas. 1971–1982 m. vadovavo Lietuvos kompozitorių sąjungos Kauno skyriui, 1987–1988 m. dirbo Lietuvos televizijos muzikos laidų vyriausiuoju redaktoriumi.

Kompozitorius yra sukūręs vieną populiariausių Lietuvoje miuziklų „Ugnies medžioklė su varovais“ (1975), o šio miuziklo daina „Kregždutės“ iki šiol yra bene žinomiausia Lietuvoje. G. Kuprevičius nuolat rašo ir tradicinių žanrų muziką: operas, simfonijas, kamerinius kūrinius, oratorijas ir vokalius ciklus. Ši muzika – saikingai moderni, daugelyje kūrinių pastebimas improvizacinio prado dominavimas bei ryškios sąsajos su literatūra ar vaizduojamuoju menu. Kompozitorius taip pat komponuoja muziką dramos spektakliams ir kino filmams.

Pagal *mic.lt*

Kaip humoro jausmo, neįtikėtino šmaikštumo, o kartais ir ironijos nestokojantį kūrėją G. Kuprevičių apibūdino recenzentė Alina Ramanauskienė, pabrėžusi tai, kas bene ryškiausiai užkoduota dabartinėje maestro muzikoje – tai „potekstės, leidžiančios pasakyti daugiau ir taikliau nei tiesiogiai bylojantys žodžiai“.

Kaip skelbia pats autorius (*giedriuskuprevicius.lt*), **„Simfonija be FP“** yra Sonatos Nr. 2 fortepijonui (1970) orkestrinė versija. Trys sonatos dalys pavadintos „Idėjos. Darbas. Rezultatai“. „Kai leidykla „Vaga“ susiruošė tą kūrinių išleisti, redaktorius ideologinių sumetimų vedinas kategoriškai atsisakė antraščių. Tuomet juokais pasiūliau – tuomet su prierašu „Dalių pavadinimai autoriui žinomi“. Natos buvo išleistos ir be pavadinimų, ir be prierašo. 2018 m. Sonata buvo instrumentuota ir tapo „Simfonija be FP“ („Simfonija be fortepijono“), – rašo G. Kuprevičius. Parašyti simfoniją, anot autoriaus, jį išprovokavo amerikietis Rogeris Harris iš Vakarų Springfildo, kuriam taip patikusi 1970 m. sukurta Sonata Nr. 2 fortepijonui, jog panoro ją išgirsti ir atliekamą simfoninio orkestro. Pirmą kartą simfoniją atliko Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras Kauno filharmonijoje, festivalio „Iš arti“ koncerte (2019), dirigavo Martynas Staškus.

Vakaro akcentas – naujas, Lietuvoje dar neskambėjęs G. Kuprevičiaus keturių dalių **Koncertas smuikui ir orkestrui „Keturi barono Miunhauzeno sapnai“**. Apie kūrinių idėjų, kurių įkvėpė kompozitoriaus kūrybinis

kolegą smuikininkas Borisas Livschitzas, autorius sako taip: „Sugalvojau, kad tai bus sapnuojantis Miunhauzenas. Juk sapnų forma leidžia išvengti literatūriškumo, o klausytojams, kurie visi tikriausiai žino Miunhauzeno istorijas atmintinai, padeda leisti į pasąmonės vaizdinių fantazijas, man pirštu nebedant į konkrečius barono pasakojimus. Pasirinktas sapnų laikas (paryčiai, popietė, snaudulys, naktis) taip pat yra skirtingų būsenų erdvės. Juk visai kitaip grįžtama į sapnus nakties miego viduryje ir paryčiais.“

Koncerto programoje skamba ir vienas savičiausių suomių **Einojuhani Rautavaaros** kūrinų – **Koncertas paukščiams ir orkestrui „Cantus arcticus“**. Čia kompozitorius panaudojo Laplandijos ir Liminkos pelkėse darytus arktinių paukščių balsų įrašus, elektroniniu būdu pakeisdamas jų giesmes, kad susilietų su orkestro garsais, pučiamiesiems taip pat imituojant paukščius. Trijose koncerto dalyse perteikiami įvairūs instrumentais ir elektronika išgaunami garsovaizdžiai, galiausiai finale iš pradžių pučiamieji, o palaiptu ir kiti orkestro instrumentai dar kartą atkartoja plačią pirmosios dalies melodiją ir pasiekia didingą orkestro ir paukščių kulminaciją. Koncertas baigiasi, kai didžiuliai paukščių būriai išnyksta tolumoje...

Norvegų romantiko **Edvardo Griego siuitos iš muzikos dramai „Peras Giuntas“** iki šių dienų karaliauja koncertų scenose ir puošia kiekvieno orkestro repertuarą. Muziką Henryko Ibseno dramai „Peras Giuntas“ sukomponuoti į dvi siuitas ir joms suteikti savarankišką sceninį gyvavimą kompozitorių paskatino didžiulė spektaklio muzikos sėkmė. Tuomet spauda rašė: „Vaidinimas truko beveik penkias valandas, bet žiūrovų dėmesys nemenko. Tai muzikos nuopelnas.“

JAVIER COMESAÑA BARRERA gimė 1999 m. Sevilijoje, bakalauro laipsnį įgijo Karalienės Sofijos muzikos mokykloje Madride, kur jam dėstė Marco Rizzi, taip pat studijavo Berlyno Hannso Eislerio aukštojoje muzikos mokykloje, tobulinosi meistriskumo kursuose pas tokius virtuozus kaip Mihaela Martin, Silvia Marcovici, Renaud Capuçonas, Miriam Fried, Christophas Poppenas ir kiti. Iš Jos Didenybės Ispanijos karalienės Sofijos rankų J. Comesaña Barrera gavo diplomą kaip labiausiai pasižymėjęs 2019 ir 2021 metų studentas.

2021 m. smuikininkas pelnė du svarbius apdovanojimus: I premiją Jaschos Heifetzo konkurse Vilniuje ir Kronbergo akademijos teikiamą „Prinz von Hessen-Preis“ premiją. Jis taip pat yra tarptautinio Josepha Joachimo smuikininkų konkurso laureatas.

Kaip solistas J. Comesaña Barrera koncertavo su įvairių šalių orkestrais (Barselonos, Sevilijos, Hanoverio, Poznanės, Milano, Mantujos, Berno, Štutgarto, Lietuvos nacionaliniu ir kt.), diriguojant Pablo Gonzálezui, Ivanui Monighetti, Borjai Quintasui, Modestui Barkauskui, Andrew Manze, Álvaro Albiachui ir kt. Kaip kamerinės muzikos atlikėjas jis griežia įvairių sudėčių ansambliuose, koncertuoja tokiose salėse kaip Nacionalinė muzikos auditorija, „Teatro Real de Madrid“, „Casino de Madrid“ ir kitose.

J. Comesaña Barrera griežia XIX a. pabaigoje Justino Amédée Derazey pagamintu instrumentu.

LIETUVOS NACIONALINĮ SIMFONINĮ ORKESTRĄ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas. 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015 m. kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, nuo 2024 m. pagrindinio kviestinio dirigento – Victorienas Vanoostenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas yra orkestro garbės dirigentas.

LNSO kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje, aktyviai gastroliuoja užsienyje. Kolektyvas lankėsi įvairiose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, Indijoje, Tailande, Taivane, koncertavo garsiose koncertų salėse: Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Amsterdamo „Concertgebouw“, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Mumbajaus Nacionalinis scenos menų centras, Tailando kultūros centras ir kitos. LNSO dalyvavo prestižiniuose muzikos festivaliuose, tokiuose kaip Šlėzvingo-Holšteino, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kituose.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, LNSO koncertavo su žymiais atlikėjais, įvairių kartų ir tautybių instrumentininkais ir vokalistais. LNSO sukauptas repertuaras platus – praėjusių epochų

stambių žanrų instrumentiniai bei vokaliniai-instrumentiniai kūriniai, šiuolaikinės muzikos kūriniai, lietuvių kompozitorių opusai. Orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis, įvairių lietuvių kompozitorių muziką pristato tiesioginėse „Euroradijo“ transliacijose. LNSO biografijoje – Lietuvos ir užsienio kompanijų „Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Naxos“, „Accentus music“, „Ondine“ ir kt. įrašai.

Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas **MODESTAS PITRĖNAS** kviečiamas diriguoti įvairių šalių operos teatruose ir koncertų salėse, surengė pasirodymų su įvairiais simfoniniais kolektyvais. Maestro buvo Latvijos nacionalinės operos, Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas. 2014 m. jo diriguojama R. Wagnerio opera „Rienzi“ tapo vienu svarbiausių Rygos – Europos kultūros sostinės 2014 renginių. Nuo 2018 m. M. Pitrėnas eina Sankt Galeno (Šveicarija) operos teatro ir simfoninio orkestro vyr. dirigento pareigas, 2022 m. debiutavo Frankfurto operos teatre. Maestro yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių.

Dirigavimą M. Pitrėnas studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje ir Zalcburgo Mozarteume, dėsto LMTA Dirigavimo katedroje, kviečiamas dalyvauti tarptautinių konkursų žiuri veikloje. Tarp daugelio apdovanojimų konkursuose minėtina I premija, aukso medalis ir specialus Silezijos filharmonijos orkestro prizas 2003 m. VII Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija). 2012 m. jam paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, 2019 m. maestro apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą M. Pitrėnas yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius, o 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją.

Redaktorė *Laimutė Ligeikaitė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Nacionalinėje filharmonijoje!

Gruodžio 11 d., trečiadienį, 19 val. Filharmonijos Didžiojoje salėje Kamerinės muzikos koncertas „Laiškai romantikams“

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS
SIMONAS POŠKA (fortepijonas)

Programa:

LEOŠ JANÁČEK – Styginių kvartetą Nr. 2 „Listy důvěrné“ („Intymūs laiškai“)
ANTONIN DVOŘÁK – Du valsai styginių kvartetui, op. 54; Fortepijoninis kvintetas Nr. 2, op. 81, A-dur

Gruodžio 14 d., šeštadienį, 19 val. Filharmonijos Didžiojoje salėje Orkestro muzikos koncertas „Vilniaus simfonija. LNSO, saksofonų kvartetą „Signum“, Modestas Pitrėnas“

LIEUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas)

Saksofonų kvartetą SIGNUM (Vokietija):
BLAŽ KEMPERLE (sopraninis saksofonas),
JACOPO TADDEI (altinis saksofonas),
ALAN LUŽAR (tenorinis saksofonas),
ARAM POGHOSYAN (baritoninis saksofonas)

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Programa:

GEDIMINAS RIMKUS RIMKEVIČIUS – „Vilniaus simfonija“ (premjera)
CHRISTIAN JOST – Simfoninė poema „Sea of Ice“ („Ledo jūra“) saksofonų kvartetui, vibrafonui ir styginių orkestrui (tapytojo Kasparo Davido Friedricho 250-mečiui): „Winterreise“ („Žiemos kelionė“), „1824“, „Gescheiterte Hoffnung“ („Žlugusi viltis“)
ERICH WOLFGANG KORNGOLD – Siuita iš muzikos dramai „Daug triukšmo dėl nieko“, op. 11

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv